

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Analýza zdrojů systému sociálních služeb na Horšovskotýnsku

Zpracovatel: Centrum pro komunitní práci západní Čechy

Americká 29

301 38 Plzeň

Plzeň 2018

OBSAH:

1 ÚVOD	1
2 CÍLE ANALÝZY	1
3 SBĚR A ZPRACOVÁNÍ DAT	1
4 PERSONÁLNÍ A FINANČNÍ ZDROJE POSKYTOVATELŮ	2
4.1 PERSONÁLNÍ ZDROJE	2
4.2 FINANČNÍ ZDROJE	2
5 PODPORA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZE STRANY OBCÍ	4
5.3 FINANČNÍ PODPORA SOCIÁLNÍCH A NÁVAZNÝCH SLUŽEB	4
5.4 NEFINANČNÍ PODPORA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	5
6 MATERIÁLNÍ ZDROJE OBCÍ (BYTOVÝ FOND)	5
7 PŘÍLOHY	7

1 Úvod

Tento dokument byl zpracován pro účely analýzy zdrojů systému sociálních služeb v rámci 3. etapy projektu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Horšovský Týn (dále jen SO ORP Horšovský Týn). Projekt komunitního plánování sociálních služeb je realizován pro území SO ORP Horšovský Týn.

Cílem projektu je optimalizovat podobu sociálních služeb ve vymezeném území.

Dokument je součástí souboru dalších analýz (základní socio-demografický popis území, analýza poskytovaných sociálních služeb, analýza potřeb poskytování sociálních služeb), které dohromady tvoří celek a představují podstatnou oporu procesu KPSS. Analýza zdrojů systému sociálních služeb je podkladovým materiálem, který přináší přehled o zdrojích v oblasti poskytování sociálních služeb.

2 Cíle analýzy

Cílem analýzy je zmapování stávajících zdrojů pro poskytování sociálních služeb na Horšovskotýnsku. Analýza se zaměřuje především na zmapování těchto 3 zdrojů:

- (1) personální zdroje
- (2) finanční zdroje
- (3) materiální zdroje

3 Sběr a zpracování dat

Sběr dat pro analýzu zdrojů systému sociálních služeb byl proveden prostřednictvím dotazníkového šetření a rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb působícími ve sledovaném území a prostřednictvím dotazníkového šetření mezi obcemi na Horšovskotýnsku.

Výchozí informace o poskytovatelích sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. byly získány z Registru poskytovatelů sociálních služeb. Dotazníky byly rozeslány v elektronické podobě v lednu-únoru 2018. První část dotazníku pro poskytovatele sociálních služeb obsahovala předvyplněné informace dle údajů z Registru poskytovatelů sociálních služeb. Respondenti byli požádáni o kontrolu správnosti předvyplněných údajů a vyzváni k případné opravě. Z 5 distribuovaných dotazníků určených pro registrované poskytovatele bylo 5 vyplněno a zasláno zpět zpracovatelům. Z dotazníků zaslaných starostům všech 18 obcí na území SO ORP Horšovský Týn se jich vrátilo ke zpracování pouze 12. Data z dotazníků a rozhovorů byla následně vyhodnocena metodou tematické analýzy.

Rozhovory s poskytovateli předem připravenými tematických okruhů a probíhaly od ledna do června 2018. Celkem bylo realizováno 6 rozhovorů, z čehož 5 rozhovorů bylo provedeno s poskytovateli služeb, 1 rozhovor s pracovníky Odboru sociálních věcí Městského úřadu v Horšovském Týnu a Sociálním oddělením MěÚ Staňkov. Rozhovory byly tazateli písemně zaznamenávány.

4 Personální a finanční zdroje poskytovatelů

4.1 Personální zdroje

K otázce personálních zdrojů se vyjádřilo všech 5 poskytovatelů, kteří vyplnili dotazník (ne všichni poskytovatelé uvedli všechna data). V následující Tabulka 1 jsou uváděny počty pracovníků v přímé péči, počty administrativních pracovníků i dobrovolníků. Pracovníci v přímé péči jsou dále rozčleněni na sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách a jejich počet je přepočten na počet úvazků. Někteří poskytovatelé výši úvazků neuvedli.

Tabulka 1. Počty a pracovní úvazky pracovníků v sociálních službách na Horšovskotýnsku

Poskytovatel	Druh služby	Počet pracovníků v přímé péči				Počet administrativních pracovníků		Počet dobrovolníků
		Počet sociálních pracovníků		Počet pracovníků v sociálních službách		Počet	Úvazky	Počet
		Počet	Úvazky	Počet	Úvazky			
Člověk v tísni, o.p.s.	Terénní programy	1	0,35					
	Sociálně aktivizační služby (SAS)	1	0,5					
	Odborné sociální poradenství	1	0,15					
Diecézní charita Plzeň	Sociální rehabilitace	2	1,5	7	6,25	6	0,85	0
	Sociálně terapeutické dílny	1	1	11	8,5	5	0,85	0
Město Horšovský Týn	Pečovatelská služba	1	1	2	2	0	0	0
Město Staňkov	Pečovatelská služba	1	0,375	3	2	0	0	0
Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	Sociálně aktivizační služby (SAS)			1				
	Chráněné bydlení			4				

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

4.2 Finanční zdroje

K otázce financování se v dotazníkovém šetření vyjádřili 4 poskytovatelé z 5. V příloze č. 1 jsou uvedeny zdroje příjmů a částka za rok 2016 a 2017. Zdroje příjmů jsou rozlišeny na příjmy:

- z Plzeňského kraje, a to konkrétně v členění na:
 - příjmy dle §101a zákona č. 108/2006 Sb.,
 - program „Podpora sociálních služeb v rámci individuálního projektu Podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji 2016-2019,“
 - ostatní – Program podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji; Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji; Podpora pro obce, které mají uzavřenou smlouvu s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb na

TŘETÍ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA HORŠOVSKOTÝNSKU (2018)

zajišťování pečovatelské služby na území Plzeňského kraje, příspěvky příspěvkovým organizacím kraje, příp. další,

- z MPSV,
- od obcí,
- další zdroje (úhrady uživatelů, dary, veřejné sbírky, nadace apod.).

Vzhledem k tomu, že 3 místní poskytovatelé poskytují své služby v několika ORP zároveň, nenevidují zdroje příjmů samostatně za danou službu poskytovanou na Horšovskotýnsku, ale za celé území kraje. Z těchto důvodů není možné stanovit celkové finanční zdroje na zajištění sociálních služeb pouze na Horšovskotýnsku.

Největším zdrojem příjmů pro místní poskytovatele je Plzeňský kraj. V souvislosti s financováním služeb kraj stanovuje tzv. síť sociálních služeb, která představuje souhrn jednotlivých sociálních služeb řešících nepříznivou sociální situaci osob na území kraje v souladu se zjištěnými potřebami osob na území kraje a dostupnými finančními i jinými zdroji. Tato síť se člení na základní a rozvojovou. V základní síti jsou uvedeny sociální služby a jejich kapacity, které mohou získat nárok na finanční podporu od Plzeňského kraje. U služeb zařazených do rozvojové sítě se nepředpokládá finanční podpora z rozpočtu Plzeňského kraje vzhledem k výši stávajících finančních zdrojů Plzeňského kraje. Vzhledem k tomu, že Plzeňský kraj představuje největší zdroj příjmů pro poskytovatele, představuje nezařazení služby do základní sítě poměrně velké problémy při zajištění potřebných financí na zajištění služby. V řešeném území jsou všichni uvedení místní poskytovatelé služeb zařazení do základní sítě služeb Plzeňského kraje.

Významným zdrojem převážně pro služby sociální prevence je v současné době podpora Plzeňského kraje v rámci individuálního projektu Podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji 2016-2019. Z této podpory jsou aktuálně na Horšovskotýnsku významným podílem financovány terénní programy, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a sociálně terapeutické dílny. Dle informací získaných při mapování sociálních služeb a z Krajského úřadu Plzeňského kraje budou terénní služby z dalšího tzv. individuálního projektu kraje vyřazeny a jejich podpora bude realizována od ledna 2019 prostřednictvím dalších dotačních programů kraje. Výši finančních prostředků v těchto programech však nelze předem stanovit či odhadnout.

Dalším významným finančním zdrojem sociálních služeb poskytovaných na Horšovskotýnsku jsou úhrady ze strany uživatelů služeb, které obecně představují největší zdroj pro pobytové služby pro seniory, osoby se zdravotním postižením, mentálním postižením a chronickým duševním onemocněním a také pro pečovatelské služby poskytované v řešeném území. Služby sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny a některé pečovatelské služby jsou v řešeném území dále spolufinancovány z Programu podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji.

Co se týká finanční podpory sociálních služeb ze strany obcí řešeného území, byli v letech 2016-2017 z jejich strany podpořeni 4 místní poskytovatelé. Finanční podporu poskytly

TŘETÍ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA HORŠOVSKOTÝNSKU (2018)

zejména, Vidice, Semněvice, a Svazek obcí Domažlicko. Informace a přehledy o podpoře služeb ze strany obcí jsou uvedeny v příloze 1.

Někteří poskytovatelé (2 z 5) uvedli, že jim finanční prostředky, které obdrželi v roce 2017, umožnily rozvoj poskytování služeb, a to v oblasti personální, kdy bylo možné valorizovat mzdy a profesionalizovat personál a dále také v oblasti materiální, kdy bylo možné realizovat nákup zařízení a vybavení pro další působení služby v území.

5 Podpora sociálních služeb ze strany obcí

Informace o podpoře sociálních služeb ze strany obcí byly získány z dotazníků pro poskytovatele a obce na Horšovskotýnsku.

5.3 Finanční podpora sociálních a návazných služeb

V níže prezentovaných tabulkách jsou uvedeny služby, které obce podpořily v letech 2015-2017. Z tabulek vyplývá, že sociální (a návazné) služby na Horšovskotýnsku získaly v těchto letech finanční podporu od 6 obcí, přičemž větší města, Horšovský Týn a Staňkov, podpořila 3 poskytovatele, ostatní obce podpořily vždy 1 poskytovatele. V dotazníkovém šetření projevila zároveň většina obcí (11 z 12, které dotazník vyplnily) ochotu se finančně podílet na zajištění sociálních služeb pro své občany, což odpovídá realitě.

Tabulka 2. Finanční podpora poskytovatelů ze strany obcí

Obec	Služba	2015	2016	2017
Horšovský Týn	Diecézní charita Plzeň	4 000		
	Diakonie ČCE Praha	1 000		
	Raná péče KUK		2 000	
Staňkov	Diakonie ČCE-Centrum denních služeb pro lidi s postižením v Merklíně	4 000	5 000	5 000
	Spolek zdravotně handicapovaných Plzeňského kraje			10 000
	Diecézní charita Plzeň	50 000	25 000	50 000
Poděvousy	Diakonie ČCE-západní Čechy	1 000	1 000	1 000
Semněvice	Pečovatelská služba Horšovský Týn	4 000	4 000	4 000
Meclov	Spolek zdravotně handicapovaných Plzeňského kraje	5 000	5 000	5 000
Velký Malahov	Diecézní charita Plzeň	5 000	5 000	5 000

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

Vedle finanční podpory určené na provoz sociální služby poskytla obec Meclov dále finanční příspěvek na pořízení zdravotní pomůcky, konkrétně na elektrický invalidní vozík, a to v roce 2015 v částce 15 000 Kč a v roce 2017 v částce 30 000 Kč.

5.4 Nefinanční podpora sociálních služeb

Pouze 2 starostové z 12 uvedli, že poskytují nefinanční formou pomoc sociálním a návazným službám. Ve všech případech se jednalo o poskytnutí prostor pro činnost služby a spolku nebo na akce.

Tabulka 3. Nefinanční podpora poskytovatelů ze strany obcí

Obec	Služba	2017
Horšovský Týn	ÚP ČR-KoP Domažlice „Efektivní služby zaměstnanosti“	Poskytnutí prostoru (místnost) na akci
Staňkov	Sdružení zdravotně handicapovaných Plzeňského kraje	Bezplatný pronájem sálu
	Český zahrádkářský svaz	Bezplatný pronájem sálu

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

6 Materiální zdroje obcí (bytový fond)

Stav bytového fondu v obcích na Horšovskotýnsku byl zjišťován z dotazníku pro starosty obcí v lednu a únoru 2018. Z 12 obcí nedisponují žádným bytovým fondem 4 obce (Mezholezy, Poděvousy, Velký Malahov a Vidice). Obecním bytovým fondem disponují obce Blížejov, Čermná, Horšovský Týn, Meclov, Mířkov, Staňkov, Hlohová a Semněvice. Celkem je ve vlastnictví těchto obcí 533 bytů. Většinou se jedná o běžné byty (472), dále o byty zvláštního určení (49), byty se sníženým nájemným (12) a o 4 byty jiné (služební apod.). Byty zvláštního určení jsou koncipovány pro bydlení seniorů a invalidních občanů. Tyto byty vlastní 4 obce (Čermná, Horšovský Týn, Staňkov, Hlohová), z nichž 3 obce (Horšovský Týn, Staňkov, Hlohová) mají tyto byty umístěné v rámci tzv. Domů s pečovatelskou službou. Byty pro sociální bydlení tyto obce nevykazují, žádná z obcí v dotazníkovém šetření ani nevyjádřila potřebu a záměr zajistit v obci sociální bydlení pro občany nacházející se v bytové nouzi. Záměr na rozvoj v oblasti bydlení uvedly 2 obce, přičemž obec Čermná má podanou žádost o dotaci na pořízení dalších 4 bytových jednotek pro seniory a město Staňkov do budoucna plánuje výstavbu Domu klidného stáří a výstavbu bytů se sníženým nájmem.

Oproti roku 2010 se snížil počet bytů v Blížejově (o 3 byty) a naopak vzrostl počet bytů v Meclově o 1 byt, v Čermné o 4 byty (v roce 2010 neměla být žádné) a v Semněvicích o 3 byty.

Tabulka 4. Počty bytů v obcích SO ORP Horšovský Týn

Obec	Počet bytů ve vlastnictví obce v roce 2010				Počet bytů ve vlastnictví obce v roce 2017			
	Běžných	Sociálních ¹	V DPS ²	Celkem	Běžných	Sociálních	V DPS	Celkem
Blížejov	83	60	- ³	143	140	0	0	140
Čermná	0	0	0	0	0	0	4	4
Horšovský Týn	-	-	-	-	169	0	30	199
Meclov	8	0	0	8	9	0	0	9
Mířkov	-	-	-	-	25	0	0	25

¹ Pro nízkopříjmové obyvatele

² V Domech s pečovatelskou službou nebo určené pro seniory a OZP (mimo DPS)

³ Údaj v dotazníku obcí nevyplněn

TŘETÍ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA HORŠOVSKOTÝNSKU (2018)

Staňkov	-	-	-	-	123	12	9	144
Hlohová	-	-	-	-	1	0	6	7
Semněvice	2	0	0	2	5	0	0	5

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

Následující Tabulka 5 zobrazuje počty žadatelů o byt města (obce), v roce 2010 uvedlo tato data minimum obcí. Je přesto zřejmé, že zájem o pronájem obecních bytů v území je. V roce 2017 evidovaly obce celkem 419 žadatelů o obecní byt, z toho 367 o běžný byt a 52 žadatelů o byt v DPS.

Tabulka 5. Počty žadatelů o obecní byty obcí v SO ORP Horšovský Týn

Obec	Počet žadatelů o obecní byt v roce 2010			Počet žadatelů o obecní byt v roce 2010		
	Běžných	Sociálních ⁴	V DPS ⁵	Běžných	Sociálních	V DPS
Blížejov	-	-	-	0	0	0
Černná	0	0	0	0	0	0
Horšovský Týn	-	-	-	280	0	43
Meclov	5	-	-	0	0	0
Mířkov	-	-	-	5	0	0
Staňkov	-	-	-	82	0	8
Hlohová	-	-	-	0	0	1
Semněvice	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

⁴ Pro nízkopříjmové obyvatele

⁵ V Domech s pečovatelskou službou, pro seniory a OZP

7 Přílohy

Příloha 1. Finanční zdroje, vlastní šetření, únor 2018

Poskytovatel	Druh služby	ROK	Plzeňský kraj			MPSV	Obec		Vlastní projekty na EU fondy	Další zdroje příjmů		Sponzoři částka	Celkem	
			Dle zákona ⁶	IP ⁷	Ostatní ⁸		Název	Částka		Zdroj	Částka			
Člověk v tísni, o.p.s.	Terénní programy	2016	2 086 526,5	3 753 062	x	x	x	X	x	x	x	x	5 839 588,5	
		2017	297 914	7 506 124	x	x	x	x	x	x	x	x	7 804 030	
	Sociálně aktivizační služby (SAS)	2016	774 451	1 333 227,50	x	x	X	x	x	x	x	x	2 107 670,5	
		2017	x	3 126 318	x	x	x	X	x	x	x	x	3 126 318	
	Odborné sociální poradenství	2016	1 057 319	x	x	x	Klatovy Plzeň-město	50 000 50 000	x	x	x	x	x	1 157 319
		2017	1 564 048	x	x	x	Rokycany Plzeň-město	60 000 80 000	x	x	x	x	x	1 704 048
Diecézní charita Plzeň	Sociální rehabilitace	2016	2 255 327	x	254 540	x	Svazek obcí Domažlicko Všeruby, Vidice, Zahořany	80 000 28 940	x	Dary FO a PO Tříkrálová sbírka Zúčtování odpisů Úroky Úhrady uživatelů	62 050 15 219 566 997 54,05 799 378	x	4 062 505,05	
		2017	2 557 169	x	391 488	x	Domažlice	100 000	x	Dary FO a PO Tříkrálová sbírka Zúčtování odpisů Úroky Úhrady uživatelů Ostatní výnosy	3 200 140 642 508 403 44,61 883 200 699	x	4 584 845,61	
	2016	1 521 622,5	2 025 000	132 278	x	Domažlice	100 000	x	Dary FO a PO	28 115	x	4 320 516,5		

⁶ Dle §101a zákona č. 108/2006 Sb.

⁷ IP – Podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji

⁸ Program podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji, Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji, Podpora pro obce, které mají uzavřenou smlouvu s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb na zajišťování pečovatelské služby na území Plzeňského kraje, příspěvky příspěvkovým organizacím kraje, příp. další.

TŘETÍ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA HORŠOVSKOTÝNSKU (2018)

	Sociálně terapeutické dílny						Svazek obcí Domažlicko	80 000		Tříkrálová a kostelní sbírka Zúčtování odpisů	90 526 342 975			
		2017	x	4 050 000	x	x	Domažlice Svazek obcí Domažlicko Nevolice	X X 3 840	x	Dary FO a PO Tříkrálová a kostelní sbírka Zúčtování odpisů	2 000 319 313,19 293 845	x	4 668 998,19	
Centrum sociálních služeb Stod, p.o.	Sociálně aktivizační sužby (SAS)	2016												
		2017												
	Domov pro seniory	2016												
		2017												
Město Horšovský Týn	Pečovatelská služba	2016	476 370	x	75 286	x	Semněvice	4 000	x	Úhrada uživatelů Dofinancování služby z rozpočtu města	187 486 521 896	x	1 265 038	
		2017	527 556	x	79 629	x	Semněvice	4 000	x	Úhrada uživatelů Dofinancování služby z rozpočtu města	181 640 609 190	x	1 402 015	
Město Staňkov	Pečovatelská služba	2016	69 012	x	x	550 000	Koloveč- příspěvek na sociálního pracovníka peč. služby	50 416	x	Úhrady uživatelů	161 515	x	830 943	
		2017	66 357	x	x	630 425	Koloveč- příspěvek na sociálního pracovníka peč. služby	12 699	x	Úhrady uživatelů	159 994	x	869 475	